

Отже потрібно зрозуміти, що кожне порушення професійних прав і гарантій адвоката є водночас порушення прав і його клієнта. Ось чому одним із головних запитів, що лунають від адвокатів по всій країні сьогодні – це посилення системи захисту їх прав і гарантій професійної діяльності відповідно до законодавства та міжнародних стандартів, які застосовані в Україні.

Список використаної літератури:

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 року. Відомості Верховної Ради. 2013. №27. Ст. 282 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5076-17>
2. Основні положення про роль адвокатів: положення; ООН від 01.08.1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_835
3. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України. Відомості Верховної Ради. 1994. № 11, Ст.51 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3782-12>

Науковий керівник: старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Нестерчук Лілія Петрівна**

Мураховець Ю.Ю.

*студентка 2-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

МІСЦЕ ТА РОЛЬ СУЧАСНОЇ АДВОКАТУРИ УКРАЇНИ В ПРАВОЗАХИСНОМУ МЕХАНІЗМІ

Світ з тенденціями розвитку йде в ногу з часом, саме для того, щоб твердо стояти на ногах та упевнено йти в майбутнє необхідно знати своє минуле. Інститут сучасної адвокатури України – це зіткана, створена за багато часів практика та теорія багатьох віків та поколінь. На сьогоднішній день ми маємо повноцінний інститут, який в змозі виконувати покладені на нього функції та майже не вимагає удосконалення, про що говорять в один голос практики.

Щоб бути адвокатом в наш час необхідно мати відповідну освіту (юридичну освіту), бути практиком у сфері права (мати стаж не менше 2 років) та успішно скласти кваліфікаційний іспит і пройти стажування.

Проте, щоб бути хорошим адвокатом недостатньо лише відповідати формальним вимогам. Адвокат – це людина універсальна, яка повинна перш

за все володіти ораторським мистецтвом, вмінням аналізувати будь-яку ситуацію та влучно приводити доводи, але при цьому дотримуватись правил адвокатської етики.

В демократичній, правовій державі людина на сьогоднішній день – найвища соціальна цінність. Кожна людина особлива, індивідуальна та унікальна, саме тому людина бере активну участь у розвитку правової держави. Людина наділена духовними та матеріальними можливостями щодо використання власних суб'єктивних прав і виконання громадянами своїх обов'язків.

У першу чергу правовий статус особи визначається законодавством на національному рівні, в правових нормах визначаються її права, свободи та обов'язки, які дають можливість брати участь у реалізації багатьох процесів сьогодення.

Урахування такого підходу перешкодить юридичному негативу стати панівним явищем правової системи, стримає натиск індиферентності й правового нігілізму [1, с. 19].

Стаття 59 Конституції України захистила право кожної людини та громадянина на правничу допомогу, зокрема й безоплатну [2].

Безумовно, що саме інститут адвокатури є особливим органом, що в свою чергу поєднує та врівноважує інтереси громадянського суспільства із інтересами та можливостями держави. Адвокатура не є до кінця структурованою інституцією в Україні, проте в даному напрямленні вона відзначається, як інститут, який має своє направлення, поставлені на меті цілі зі спеціальними повноваженнями. Саме сучасна українська адвокатура – це самоорганізоване велике співтовариство українських адвокатів, які визначають свою мету, якою є захист прав та свобод людей, всіх його суб'єктів, надання їм правничої допомоги (платної та безоплатної) у всіх направленнях життєдіяльності. Можна сказати, що адвокатура виконує не тільки правозахисну функцію як інститут громадянського суспільства, але й здійснює правоохоронну діяльність, захист прав і законних інтересів громадян та організацій.

Звичайно, кожна демократична, сучасна, правова держава зацікавлена в тому, щоб рівень інституту адвокатури був високопрофесійним, тим самим намагається надати та гарантувати недоторканість та незалежність адвокатури та доступ до правової допомоги для суспільства. Для цього відбуваються різноманітні заходи, наприклад підвищення кваліфікації адвокатів. Великою необхідністю є захист адвокатів від переслідувань, посягань в професійній сфері від різноманітних держаних та недержаних органів.

Механізми реалізації конституційного положення про правничу допомогу визначаються Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» [3] та іншими нормативно-правовими актами України й статутами адвокатських об'єднань.

Саме місце інституту адвокатури в суспільстві визначається через взаємодію адвокатури, держави та державних органів в цілому. Адвокат у свою чергу виступає як захисник посадової особи від органу державної влади та органу місцевого самоврядування, представляє їх інтереси в судочинстві, а з іншого боку – адвокатура виступає та захищає інтереси як окремої людини, так і громадянського суспільства в цілому.

Слід зазначити, що адвокати відіграють важливу роль у процесі судового розгляду. На сьогоднішній день, в судовому порядку при розгляді кримінальних та цивільних справ участь адвоката є обов'язковою, щогарантією захисту прав та свобод людини.

Якщо простежити еволюцію законодавства про адвокатуру майже за півтора століття її існування, можна констатувати ряд великих досягнень [4, 7]. Важливу роль для належного здійснення правосуддя, в тому числі – між суддями та адвокатами, відіграє вдосконалення певних механізмів співпраці між зазначеними суб'єктами.

Віргіліус Валанчіус відмічає: «Судді й адвокати мають різні погляди на одні й ті ж питання. В той же час відносини між суддями та адвокатами впливають на якість правосуддя» [5].

З цього приводу досить категорично висловлюється і деякі сучасні вчені. Так, В.В. Андриєвський вважає, що тільки повна взаємоповага судді та адвоката один до одного можуть призвести по істинного правосуддя.

Прагнення адвоката не тільки визнання і популярності, а, головне, прагнення до сумлінного виконання публічних правозахисних обов'язків є стимулом для покращення результатів роботи. Багато адвокатів в майбутньому стають суддями. В якості прикладу можна згадати добір суддів до Верховного Суду та Вищого антикорупційного суду України, що відбувся декілька років тому. Держава, одержавши в особі адвокатів кваліфікованих суддів, стане більше довіряти цьому інституту громадянського суспільства, а адвокатура буде вносити у систему судочинства свої демократичні традиції [6].

Сьогодні особливо добре видно, що в умовах політичних і системних змін важливою є проблематика діяльності органів правосуддя та інших інституцій, що забезпечує реалізацію і захист конституційних прав і свобод людини і громадянина «шляхом справедливого і неупередженого вирішення судами конфліктів на ґрунті реалізації норм права та інших справ, віднесених до їх відання, і винесення судових рішень, заснованих на законі» [7].

Складовою частиною єдиної системи державних органів, які забезпечують реалізацію та захист прав і свобод людини та громадянина є система правоохоронних органів, сфера діяльності яких включає в себе суспільні відносини, які пов'язані з забезпеченням прав і свобод людини, убезпечення держави та суспільства, від, насамперед, злочинів, інших посягань, соціальних загроз, тому участь адвоката необхідна на всіх етапах

розслідування. Є випадки, коли підозрюваний відмовляється від залучення адвоката і наполягає на самостійному захисту, але такі випадки дуже рідкісні. В обов'язковому порядку держава повинна забезпечити безоплатною правовою допомогою будь-яку особу і в будь-якому питанні.

Важливо відмітити, що стаття 59 Конституції України закріпила право кожної людини і громадянина на правову допомогу, зокрема і безоплатну. Саме для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє система органів адвокатури. Позитивно, що конституційна норма реалізується не лише для громадян України, але і для іноземців, осіб без громадянства, що свідчить про гуманістичну спрямованість норм Конституції.

Інститут адвокатури відіграє значну роль в усіх сферах нашого життя, особливо у питаннях захисту прав та свобод людини і громадянина. Головне для адвокатів, метою діяльності яких є захист та надання правової допомоги, в своїй практиці використовувати чинне законодавство та не виходити за рамки закону.

Список використаної літератури:

1. Белов Д., Жежикова М. Роль і місце інституту адвокатури в механізмі захисту праві свобод людини і громадянина. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. No 5/1. С. 19 – 25.
2. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141
3. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
4. Бойков А. Д. Адвокатам подрезали крылья. *Адвокатские вести*. 2005. № 5.
5. Юридическая практика від 7.07.2014. URL: <http://pravo.ua/news.php?id=0042759>
6. Деханов С. А. Адвокатура, гражданское общество, государство. *Адвокат*. 12 декабря 2004 г. URL: <http://base.garant.ru/5126972/>
7. Мурашин О. Г. Місце і роль Конституції у правовій системі України. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України*. 2002. № 4. С. 62–69.

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури Національного університету «Одеська юридична академія» **Кіслиця Ірина Олександрівна**